

Protocol Veetransport onder extreme temperaturen

(Versie 2023)

Inleiding

Veetransporteurs zijn zich dag in - dag uit bewust van de verantwoordelijkheid die zij hebben ten aanzien van dierenwelzijn. Dat betekent goed oog hebben voor de dieren en omstandigheden. Extreme hitte is een omstandigheid die bij onvoldoende maatregelen tot ongewenste situaties kan leiden.

Het doel van dit protocol is om concrete handvaten te bieden die het mogelijk maken om het welzijn van landbouwhuisdieren tijdens transport onder meer extreme temperaturen zoveel mogelijk te waarborgen. De sector (veehandel, veetransporteurs) werkt sinds 2015 met dit protocol als onderdeel van een meer omvattend [Nationaal plan voor veetransport bij extreme temperaturen](#).

Over de op basis van het protocol te nemen maatregelen wordt door de betrokken brancheorganisaties actief met de ondernemers gecommuniceerd.

Kijk vooruit en pak voorbereidingen op hete dagen bijtijds aan.

Let op! Alle dagen van het jaar, bij ieder afzonderlijk transport staat dierenwelzijn voorop. Dit protocol biedt normen wanneer het protocol in werking treedt. Dat wil niet zeggen dat dit de enige dagen zijn waarop aangepast rijden is aan te bevelen; ook op andere dagen kan de situatie er om vragen om aangepast te rijden.

Bespreek dit met veehouder en/of opdrachtgever zodat dierenwelzijn iedere dag van het jaar geborgd kan worden.

Protocol Veetransport onder extreme hitte

Invulling protocol

Het protocol biedt handvaten voor de volgende onderwerpen:

- A. Informatie / communicatie vooraf
- B. Moment van inwerkingtreding protocol
- C. Te nemen maatregelen
- D. Noodmaatregelen (bij onvoorziene omstandigheden)
- E. Onderhoud protocol

A. Informatie / Communicatie

Vooruit kijken

Hete dagen komen zelden plots uit de lucht vallen; houd het weerbericht in de gaten om tijdig in te kunnen spelen op hete dagen.

Start bijtijds met het nemen van voorbereidende maatregelen (zie onderdeel C) en wacht niet tot het laatste moment daarmee.

Denk hierbij ook aan het beschrijven van procedures uit het protocol in noodplannen. Denk vooruit t.a.v. verschillende mogelijke situaties.

Communicatie branches

Gedurende iedere zomer communiceren brancheorganisaties richting hun leden over de te nemen maatregelen.

Iedere belanghebbende/ondernemer blijft zelf verantwoordelijk voor het tijdig nemen van de juiste (voorzorgs-)maatregelen om het welzijn van de dieren zo goed mogelijk te borgen.

Communicatie medewerkers

Betrek medewerkers bij te nemen maatregelen.

Ook hier geldt; communiceer bijtijds en wacht hier niet mee tot het laatste moment.

Leg indien gewenst enkele afspraken kort schriftelijk vast. Denk hierbij aan; beladingsnorm per voertuig, hoe te handelen onderweg (gebruik ventilatoren, schuiven, ..), hoe te handelen bij stilstand (schaduw zoeken, ...), contact opnemen met kantoor bij twijfel / voor ruggespraak.

Stakeholders

Ga na welke hoe stakeholders (handelaren, slachterijen, etc.) handelen tijdens hete dagen en speel daar bijtijds op in.

B. Inwerkingtreding protocol transport

Dit protocol geldt wanneer er in de Bilt een temperatuur van 27 graden Celsius of meer wordt verwacht volgens de [KNMI app](#):

Bij een temperatuur van > 35°C (situatie ter plekke) vindt geen vervoer plaats / geldt een vervoerverbod.

C. Afspraken en maatregelen

Op het moment dat het protocol in werking treedt worden een aantal afspraken en maatregelen van kracht:

VOORBEREIDING

Plan een transport goed:

- Stem aanpassing van transporttijden en/of beladingsgraden indien nodig tijdig af met het laadadres / opdrachtgever.
 - Bij het laden in de vroege koele ochtend is het niet voor iedereen direct evident dat het dan al nodig kan zijn om (bijv. met aangepaste beladingsgraden) rekening te houden met verwachte extreme temperaturen later op de dag.
 - Op extreem hete dagen zal een kritische temperatuurgrens eerder op de dag plaats vinden dan tijdens gematigde dagen. Houd daar rekening mee.
 - Communiceer dit tijdig om misverstanden te voorkomen.
- Neem bij twijfel over de mogelijkheid van lossen vooraf contact op met ontvangende partij.
 - Stem met ontvangende partij af of het eventueel raadzaam is het laden uit te stellen, of - wanneer de wagen al onderweg is- te blijven rijden (in plaats van lang wachten bij aankomst op loslocatie).
- Voorkom onnodig oponthoud bij dagelijkse drukke verkeerstijden / -locaties / -wegen.
 - Houd file- / verkeersinformatie in de gaten.
- Informeer bij grensoverschrijdende transporten door warme landen naar evt. verkeersdrukte, extreme weersomstandigheden en/of beperkende maatregelen i.v.m. extreme temperaturen. Bijvoorbeeld via:
 - <https://twitter.com/ANWBeuropa> (actuele verkeersinformatie Europa)
 - <https://www.anwb.nl/verkeer/buitenland> (algemene verkeersinformatie Europa)
 - <https://www.meteoblue.com> (internationale weersvoorspellingen)
 - <https://www.meteoalarm.org> (waarschuwingen extreem weer Europa)
- Wagens die voorzien zijn van ventilatoren worden voor gebruik extra gecontroleerd op het goed functioneren van de ventilatoren. Gebreken aan de ventilatoren worden hersteld voor gebruik van de wagen.
- Wees -voor zover dat kan- voorbereid op eventuele onverwachte (nood)situaties (zie ook onderdeel C – Noodmaatregelen).

HET TRANSPORT

Voer het transport goed uit:

- Pas het moment van laden aan. Afhankelijk van de situatie kan het beter zijn om vroeger op de dag, of juist later op de dag te laden om het heetste deel van de dag te mijden. Waar dit mogelijk is hangt mede af van individuele situaties; het heeft bijvoorbeeld geen zin om vroeger te laden als dieren pas 's middags op de slachterij gelost kunnen worden.
- Verlagen beladingsgraad
 - Vanaf het moment dat het protocol in werking is geldt tussen 12.00 en 19.00 uur voor alle veevoermiddelen aanwezig op openbaar toegankelijke plaatsen een lagere beladingsgraad. De aan te houden beladingsgraad is per diersoort in de bijlage weergegeven. Bij verlaging beladingsgraad worden de dieren evenredig over gehele laadoppervlak verdeeld (niet bijvoorbeeld 1 vak leeg laten en de overige vakken tegen normale beladingsgraad laden);
 - Pas waar nodig de beladingsgraad in de wagen aan op plekken waar afdoende ventilatie en/of afvoer van warmte problematisch kunnen worden gedurende het transport.
- Indien wagen voorzien is van ventilatoren laat de vervoerder deze bij gebruik van de wagen zo mogelijk harder blazen dan gebruikelijk.
 - Let op dat bij wagens die in een file staan problemen kunnen ontstaan als gevolg van warmte die boven het asfalt hangt.
 - Het kan gebeuren dat ventilatoren onderweg uitvallen. Zorg er voor dat minimaal 90% van de ventilatoren werkend zijn tijdens transport.
- Controleer de verkeerssituatie op de route onderweg naar het losadres voor aanvang van het transport. Pas de route zo nodig aan.
- Parkeer veewagens tijdens het laden, lossen en noodzakelijke tussenstops zoveel mogelijk in de schaduw en op plaatsen waar de wind voor verkoeling kan zorgen.
- Vermijd Turkije. Vervoerder vermijdt het vervoer van dieren naar of via Turkije gedurende de maanden juli / augustus. Toelichting: aan de Turkse grens staan over het algemeen lange rijen vrachtwagens. Voordat een veetransport de Turkse grens passeert kunnen er verschillende dagen passeren.

Transport vleesvarkens:

- Vanaf het moment dat het protocol in werking is worden tussen 12.00 en 19.00 uur transporten met vleesvarkens uitgevoerd met een mechanisch geventileerd vervoermiddel.

D. Noodmaatregelen

In het geval dat er zich onderweg onvoorziene omstandigheden voordoen die het welzijn van dieren kunnen schaden kunnen betrokkenen terugvallen op noodmaatregelen.

Voorbeelden wanneer er sprake onvoorziene omstandigheden is:

- Pech onderweg – Platte band, Vervoerder kampt met uitval van koelapparatuur op wagen.
- File - Vervoerder belandt in file die vlak voor zijn neus ontstaan is als gevolg van ongeluk.
- Chauffeur onwel.
- Wegblokkade – demonstraties.
- Vervoersverbod vanwege uitbraak dierziekte.

Voorbeelden wanneer er *geen* sprake van onvoorziene omstandigheden is:

- Vervoerder belandt in file waarvan voorafgaande aan vertrek al duidelijk was dat die file er stond.
- Vervoerder had overduidelijk een file kunnen ontwijken door eerder een afslag te nemen.

Noodmaatregelen

Afhankelijk van situatie worden noodmaatregelen genomen :

- Afwijken van geplande route;
- Kiezen voor een ander dichtbij gelegen losadres, zoals een halteplaats;
- Inzet ander vervoermiddel;
- Inzet andere chauffeur(s);
- Wijziging bestemming (exportcertificaat);

Onverwacht vast komen zitten in een lange file

Bel 112 wanneer het transport onverwacht vast komt te zitten in een lange file en het welzijn van de dieren in het gedrang komt – met het verzoek om het transport uit de file te laten escorteren.

- Doe dit niet lichtzinnig (enkel in geval van nood)
- Ga niet op eigen initiatief bijv. een file passeren via de vluchtstrook:
 - neem niet het risico dat je strandt achter een auto die met pech onderweg op de vluchtstrook staat;
 - voorkom het blokkeren van de doorgang van hulpdiensten (politie, ambulance, berger, etc. ...).
- Zorg dat je de volgende gegevens paraat hebt / aan de meldkamer doorgeeft:
 - vermeld dat je levend dieren aan boord hebt en dat het oponthoud het dierwelzijn in het gedrang brengt
 - vermeld locatie: auto(snel)wegnummer (A- of N-weg), hectometerpaaltje, rijrichting (van ... naar.... / linker of rechter gedeelte van snelweg)
 - Waar is het transport naartoe onderweg?
 - Hoe kan je auto herkend worden (kleur / opschrift)

Vervoerders kunnen gebruik maken van de Brancherichtlijn Noodplan Veetransport.

Oponthoud dient zo kort mogelijk gehouden te worden. Bij extreme hitte wordt aangeraden om -sneller dan normaal- (nood)maatregelen te nemen.

E. Onderhoud protocol

Na iedere zomer waarin het protocol eenmalig of meerdere keren van kracht is geweest volgt een evaluatie om effectiviteit en werkbaarheid van het protocol te toetsen.

BIJLAGE Aangepaste beladingstabellen

Van kracht tijdens protocol Veetransport bij hitte.

Diersoort / categorie	Beladingsgraad als protocol in gaat
Biggen	~/ 10%
Varkens	~/ 10% - 20%
Kalveren	~/ 10%
Runderen	~/ 10%
Schapen / geiten	geschoren ~/ 10%